

ÁLLAMI TISZTVISELŐK LAPJA

PÉNZÜGYI, JOGI ÉS KÖZIGAZGATÁSI SZAKLAP

az Állami Tisztviselők Országos Egyesülete, valamint a Köztisztviselők Nyugdíjpótló és Segélyző Egyesületének
HIVATALOS KÖZLÖNYE

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
(Budapest, VII., Alsó-erdősor 3. sz. II. em. 17.)

Megjelen minden hó 10-én, 20-án és
a hó utolsó napján.

Előfizetési ár:
Egész évre 10 korona, félévre 5 korona.

To be, or not to be, that is the question . . .

«Hamlet».

Shakespeare örök és ragyogó genieje az örület szisztémáját képviselő szemléldőnek ajkaira adta az emberi lét ezen könyörtelen problémáját . . .

Hamletnek örületében magasabb filozofiai rendszer jelentkezik s bár paradoxon kimondani: az örületnek félelmes rendszere ez!

A magyar hazának tisztviselői kara immár 40 hosszú esztendeje a lét és nemlét ködében töprengve, mint szomoru kontemplator monologizálja a «lenni vagy nem lenni» problémáját, — de eszének és erejének sziszzyphusi megfeszítése mellett is megoldani nem bírja . . .

Gondolatnak is démoni — negyven esztendeig tépelődni egy megoldhatatlan kérdésen és az alatt százezernyi családnak átszenvedni a purgatoriumnak kinjait! . . .

A «lenni vagy nem lenni» monologja a magyar tisztviselőségnek a halhatatlanság magaslatáról lehullva a köznapiság porába, átalakult immár az «enni vagy nem enni» problémájává! Különösen azóta, a mióta földi létének sorsát intéző egyik vezérférfia az országnak — a kihez a már nem szokatlan módon deputációba mentek — nyomatékonnyan hangsúlyozva a *krumplira* hivta föl figyelmüket.

Humornak humor, de nagyon szomoru és beillik epés-szatyrának is, hogy az illető államférfiu kijelentése óta *Shakespeare problémája* nálunk magyar tisztviselőknél *krumpli-kérdéssé* devalválódott.

A krumpli a vegytan szerint nagyon sok fehérnyét tartalmazván, a vér sejtjeibe a *sápkór* anyagát plántálja és ezenfelül petyhüdtté teszi a zsigereket. Kizárólag e máskülönben áldott gumóval táplálkozni tehát nem lehet — főleg a tisztviselőnek, a kit a görnyedés és négyfalközi levegő ugys elsápaszt! Annálfogva tehát rajta kell lennie, hogy tápláló, erősítő, üdítő, zsongító, sziverősítő, vértisztító, álomhozó, nyugasztaló szereket is szedjen

magába, mert máskülönben megakad fizikai és szellemi gépezetének működése . . .

Ezek a tréfás gondolatok most azért ötlöttek fel agyamban, mert a legujabb kor történetében a tisztviselői élet délibábjai szép, de csalóka képeivel kezdenek eltűnni, mert a nap elborulóban van s a földiekkel játszó égi tünemény a valóságban oda fog kilukadni, hogy ismét és ismét elkerülhetlen szükséggé vált felemelni fizetését a — *katonatiszteknek!!*

Ez pedig meg lesz, mert meg *kell* lennie! Az államraison, az államérdek ezt így parancsolja. Ezt be kell látni mindenkinek! Itt is létkérdésről van szó.

Hát a polgári s különösen a *mellőzésben* immár *elszigetelten álló pénzügyi tisztviselők fizetésjavításával, a lakbérkérdéssel, drágaságipótlékkal, statusrendezéssel, pragmatikus előléptetési rendszerrel, nyugdíjintézmények javításával, szolgálati pragmatikával, jutalmak s rendkívüli segélyek törvényszerű rendszerezésével, állami hitelsegélyekkel, gyermek-táptételekkel, ösztöndíjakkal, felsőbb iskolai internátusokkal, államilag segélyezett tisztviselői fogyasztási- és hitelszövetkezetekkel, a katonatisztekéhez hasonló s a tisztviselők gyermekeit is állami intézetekben megillető állami kedvezményekkel* és a szegedi congressus égetően szükséges reformjavaslataival mi lesz?

Ezek azok a *délibábok*, a melyek verőfényes delelő napnak aransugarinál tündérvjátékot játszanak a képzelettel, de melyek eltűnnek, ha az égre köd borult s ha a napnak déli sugára kialudt . . .

A naiv, az ábrándos lélek az égen ragyogó myriád csillagokból *egyét* kiválaszt s azt mondja: az az én csillagom . . . Pedig a valóságban azt soha meg nem foghatja, el nem érheti, meg nem közelítheti . . . *Ilyen csillagokkal* vesződni annak, a ki hamleti töprengéssel *a lét és nemlét problémáján* tépelődik, — valóban nem érdemes!

Legközelebb fekvő kérdés itten a krumpli és

ha lehet, egy kis másnemű táplálék és a testet betakaró ruha és télvíz idején egy kis meleg hajlék . . .

A *pragmatika* és más egyéb meg nem ehető, fel nem fűthető és ruhának meg nem varrható rekvizitum oda tartozik ama bizonyos csillagok közé, melyek meg nem foghatók soha.

Az utóbbi tíz év alatt — *horribile dictu!* — minden megehetőnek *négyszeresére* s a hajléknak *háromszorosára* ment fel az ára!! Az irgalmatlan és siralmas drágaságnak ezen inséges évadján tehát egyedüli és borzadalmas kérdés a *lenni vagy nem lenni!!*

Mindenki elhinné ezt énnekem, ha a *legalsó kategoriákon és periferiákon* látná azokat a képeket, melyeket én láttam.

Egy kis falucskában «ellenőr» volt az illető.

Rongyosan járt maga és rongyos vala hét apró gyermeke. Afféle elemi iskola volt a faluban, de ruha és lábbeli hiányában a gyermekek oda nem mehettek; otthon enni nem kaptak, mert apjuk fizetési könyvére a helybeli Amsli ur vette fel elsején a fizetést s az ellenőr ur csak itt-ott kapott tőle öt-hat koronát, a mit hűségesen át is adott hitvesének, a ki aztán e pár koronából épen két napig birta *fölözött* tejjel etetni a szép számú csemetét! A többi 28 nap alatt a hét kis gyermek állandóan ott lézengett rongyosan a község utcáján, jó emberek udvara környékén és a községi nagyvendéglő *konyha-bejárata* előtt. Csak az emberi könyörület morzsái tartották fenn életüket! Ő maga pedig szánandó komorsággal, önmagával meghasonlásban, zavaros küzködés és vergődés közepette . . . *hivataloskodott!!* . . . Miglen a «*to be, or not to be*» kérdését egy kölcsönkért revolverrel véglegesen megoldotta!

Az alsó periferiákon láttam több ilyen riasztó képet is és azokról a szívek megindítása végett «*carmen lugubre*»-kat is irtam.

Ezeknek a sivár nélkülözésben elgyötrött alakoknak nem forgott eszében *statusorganizatio, politikai jogok, pragmatika*, — hanem csüggeteg rezignációjuk csendes sóhajtása csak az: *panem nostrum quotidianum da nobis hodie!!*

Ezt kellene megérteni, megérezni azoknak, a kiket ez a szomorú sóhajtás illet. *De profundis* . . . a nagy mélységből száll fölfelé ez a sóhaj és . . . nagyon magasra kell szállania!

Különösen a *pénzügyi tisztviselők*ets azok között az alsó categoriák purgatoriumában vergődő alakokat illetné meg egy kis gondviselészerű jóindulat!

Ők a mellőzésben immár elszigetelten állanak. A *birák, tanárok, tanfelügyelők, tanítók, vasutiak*

megkaptak mindent, — a mi az állam erejétől tellett! Ők ellenben még mindig a lélekgyötrő vágyódásnak tantalusi alakjai . . .

Pedig mind azt az *ezernyi milliót*, mely a haza, az állam életének *létszükséglete*, — az ő törhetlen szorgalmuk, hűn sáfarkodó nehéz munkájuk gyűjti össze.

Most pedig a katonatisztek illetményeinek fölemelése van soron. Ezért s ennek jogosultságaért ontják mindenfelől a tengernyi szót és nyomtatott betűt. Ám legyen. A hadsereg, a haderő szükséges voltát és a tiszték *létfeltételének biztosítását* elementaris postulatumnak mindenki elismeri.

Ámde igaz-e az, hogy fél évszázaddal ezelőtt ennek a hazának sorsát egy *idegen* állam kormányozta, vezette. Igaz-e, hogy a reá erőszakolt idegenzsoldosok, *vele együtt nem érző idegen beamterek* sarcoló hada *már-már elszitta élet-erejét!!* Igaz-e, hogy *akkor* — az alkotmányosság derengésekor — a *sarcoló idegeneket a nemzet hű fiait váltották fel* s ezek a hű sáfárok a *pénzügyi administratio* akkor még népszerűtlen harcossai voltak, a kiknek munkás kezére, veriték-áldozatára a hazának nagy szüksége vala! Igaz-e, hogy e hű sáfárok az idegen hatalom sarcolóinak rombolása színhelyén sziszüphusi fáradsággal hordták össze az anyagot a *magyar államiség új bástyáinak építéséhez* és azóta is, az *ujra éledt magyar honnak létérdekeiért* az alkotmányosság újabb 40 éve alatt önfeláldozóan s mindig a legnagyobb nélkülözések között munkálkodnak.

Ezeknek *létfeltételét is* biztosítani egyértelmű a hazának, az *államnak, a közszolgálatnak, a magyarságnak, a nemzeti consolidatió*nak érdekeivel!

Eme fél évszázad alatt, — mondjuk, a haderő is megtette kötelességét a haza irányában, ámde fizetését azóta háromszor — legutóbb is 8 év előtt — újra és újra emelték s *összilletménye* ma is sokkal több a polgári tisztviselőkénel, legalább a pénzügyiekénél! Azután pedig sokféle állami intézetekben ők és családjuk teljes díjmentességet, ők maguk teljes *adómentességet* élveznek.

Helyzetük tehát sokkal jobb az állam pénzügyi alkalmazottaiénál. És ha helyzetük mégis *tarthatatlan*, úgy a fentebb vázoltak után van-e méltó kifejezés amazok szomorú állapotának illusztrálására!

*

Ábrándozás az élet megrontója, — a csillagok után kapkodó megbotlik s gödörbe esik. Hiába való kimerülés és szörnyű, kész csalódás a verő-

fényes delelő napnak aransugarainál csillogó délibábot kergetni! Hasraesés annak a vége.

Dolgozatok hűn, odaadással s lankadatlanul — és a munkában való hű kitartás és hivatástok iránti lelkesedés mellett *forduljatok a sorsotokat intéző vezérférjához!* Az ő bölcs, humánus és méltányos belátásuktól, jóságuktól, *magyar lelkük igazságától* egyelőre ne kérjetek egyebet, mint a *mindennapi kenyeret!*

Maga az Isten által tanított napi imádságban sincs egy jottával sem több kérni való, mint a *„mindennapi kenyér”,* de ebben benne van minden!

Dr. Bajza István,
kir. tanácsos, pénzügyigazgató.

A pénzügyi számvevőségi tisztviselők mozgalma.

A *„központi díj- és illetékkiszabási hivatal* mellé rendelt *számvevőség* körlevelet intézett a *„pénzügyi számvevőségekhez”* aziránt, hogy a f. hó 23-ára általa egybehívott congressuson képviseltessék magukat. Ezen a congressuson megalakítják a *„pénzügyi számvevők országos szövetségét”* és tárgyalják a miniszterelnökhöz intézett emlékirat tervezetét.

Tehát újból parciális mozgalommal állunk szemben, melyet nem is a szakmakör *tisztviselői*, hanem a *központi illetékk. hivatal számvevősége*, tehát maga a *hivatal* indított. És lesz új, nem létező fogalmat kifejező *egyesület* is: a *számvevők egyesülete*.

Nehogy pedig az állami adminisztrációban jártas bármelyik kartársunk azt higgye, hogy itt a *járdási számvevőkről* van szó, ki kell jelentenünk, hogy a körlevél a *számvevők* alatt a pénzügyi számvevőségek *összes* tisztviselőit érti.

Feltételezzük számvevőségi tisztviselőtársaink jó izléséről, hogy olyan szándék ellen, a mely a volt megyei *számvevők* elnevezését kívánja közénk csempészni és azt mint helytelen és összes törvényes intézkedéseinkben ismeretlen *gyűjtőnevet* a *számvevőségi tisztviselőkre* erőszakolni, a *leghatározottabban tiltakozni fognak*.

A dolog *érdemére* áttérve, talán szükségtelen is mondani, hogy a pénzügyi számvevőségi tisztviselők abbéli törekvése, hogy a fennálló bajok és sérelmek orvosoltassanak: a multban is, most is, indokoltnak tartjuk és már ezen oknál fogva is azt a legmelegebben támogatjuk. Ismerjük az elégedetlenség, az ideges nyughatatlanság okait. Hasonlók azok és ugyanazonosok az összes pénzügyi tisztviselők sérelmeivel. Tudjuk, hogy a személyzeti létszám ma sincs az egyes fizetési osztályok között igazságos arányban szétosztva, mert a mi ez irányban történt, az ötletszerűen, minden terv nélkül történt; hogy ma is vannak számvevőségek, a melyeknek élén számvizsgálók állanak, míg ezzel szemben vannak *beosztott* számtanácsosok, a kik a hivatalvezetéssel járó gondokat nem ismerik; hogy a külső számvevőségek jogot végzett tisztviselői maig sem kapnak jogi pótlékot; hogy a megüresedő állások elkésve töltenek be, miáltal a tisztviselők nagy anyagi hátrányt szenvednek stb. Szóval: van ezernyi ok, hogy panaszukat, jogos, méltányos kívánságaikat hallassák.

Meg is cselekedte volna ezt a Szegeden megválasztott 18-as bizottság, ha a most közzétett körlevél a kérdést

más alakban és a bizottságtól függetlenül felszínre nem hozza. És megcselekedte volna bizonyára alkalmasabb és elfogadhatóbb alakban és módon, mint a milyenben az a székesfőváros fővám-palotájából most kiindult.

Minden tisztviselői mozgalom sikerének első feltétele a komolyság, valamint az, hogy törekvéseiben, kívánságai-ban ismerjen mértéket. A mostani körlevél ezzel nem számol. Ez lehet az oka annak, hogy a *temesváriak*, a *balassagyarmatiak*, *alsókubiniak*, *zomboriak*, *aradiak*, *lugosiak*, *ipolyságiak*, *marosvásárhelyiek*, *sepsiszentgyörgyiek*, *székesfőváriak*, *trencséniek*, stb. stb. már is kijelentették, hogy a budapesti körlevéllel közzétett memorandum-tervezetet *nem fogadják el* még a tárgyalás alapjául sem; a Szegeden tartott congressus alkalmával lefolyt számvevőségi értekezleten kiküldött 18-as bizottság előadója pedig: *Kölbig Ferenc*, külön körlevélben tiltakozik a közzétett memorandum tervezete ellen.

A 18-as bizottság által tervezett és *Kölbig* által közzétett emlékiratot a számvevőségi tisztviselők nagy többsége olyannak tartja, a mely hangja komolyságánál, a kívánságokban való mérsékleténél és megdönthetetlen indokainál fogva méltán jogot formálhat arra, hogy azt az illetékes körök, ugy is mint a viszonyokat hűen jellemző komoly tanulmányt, de elsősorban mint a számvevőségi tisztviselőknek Szegeden már egyhangulag megnyilatkozott kívánságát, figyelmükre méltassák.

Visszatetszést szült az illetékkiszabási hivatal számvevőségének magatartása azért, mert teljesen mellőzte a 18-as bizottságot, a mely pedig tényleg fennáll és visszatetszést szült a memorandum tervezete is elsősorban azért, mert a XI. fiz. osztályba sorozott tisztviselőkről egészen megfeledkezett. Ezzel szemben bőven gondoskodik a számvevőségi főnökök statusviszonyainak rendezéséről, habár itt is különbséget tesz a főváros és a vidék között. Feltűnt az is, hogy a bányaszámvevőségekkel mostohán bánik a tervezet és indokolatlanul mellőzi a jogügyigazgatóság, az állami nyomda stb. mellé rendelt számvevőségeket.

A mi már most a megalakítandó egyesületet illeti, erre nézve ismeretes a mi álláspontunk. Elítélünk, helytelenítünk mindennemű parciális mozgalmat, a mely kivonja magát az Országos Egyesület védő szárnyai alól. A számvevőségi tisztviselők e részbeni törekvését sem tudjuk helyeselni, sőt óva intjük kartársainkat, hogy ettől a szándéktól álljanak el...

*

Az első hirt *Temesvárról* kaptuk. Az ottani pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőség tisztikara, a congressuson képviselteti magát. A közzétett memorandumot nem fogadja el. Az alakítandó szövetségre nézve mindaddig, míg az alapszabálytervezetet nem ismeri, nem nyilatkozik.

A *zalaegerszegiek*, a mint azt Lángh Lajos pénzügyi számtanácsosnak hozzánk intézett leveléből olvassuk, f. hó 7-én tartottak értekezletet. Tizennyolcan voltak jelen. Kimondották, hogy a congressuson Lángh Lajos által képviseltetik magukat. A megalakítandó szövetséget szükségesnek tartják.

A *zomboriak*, miként bennünket *Jorgovits Döme* pénzügyi számtanácsos értesít, f. hó 9-én tartottak értekezletet, melyen kimondották, hogy a mozgalmat időszerűnek tartják. A mi a külön egyesületet illeti, azt, tekintve, hogy az alapszabálytervezetet nem ismerik, még időszerűtlennek jelentik ki.

A *lugosiak* szintén tartottak értekezletet. 26-an voltak

*

jelen. Gidófalvy Béla pénzügyi számtanácsosnak, lapunk szerkesztőjéhez intézett leveléből látjuk, hogy az értekezlet kimondotta, hogy a számvevőségi külön mozgalmat helyeslik, a külön egyesület alakítását azonban helytelenítik és csak is az Állami Tisztviselők Országos Egyesülete kebelében szervezendő számvevőségi szakosztályt tartják helyesnek. A budapestiek memorandumát *nem* fogadják el, hanem igen is elfogadják a 18-as bizottság által készítettet. A congressus megtartását is csak azért kívánják, hogy ez a memorandum végre átadva legyen.

A *balassagyarmatiak* a Kölbig-féle memorandumot fogadták el, némi módosításokkal. Kimondották egyben, hogy semmiféle új egyesület alakításába nem mennek bele és ha mégis valamely formában ilyen egyesület alakulna, abba a balassagyarmatiak be nem lépnek.

A *s.-a.-ujhelyiek* Szalay Lőrinc p. ü. számtan. levele szerint helyeslik a mozgalmat és a külön egyesület alakítását.

A *debreceniek* Poroszlay Gyula számvevőségi főnök elnöklete alatt február 12-én tartottak értekezletet, a melyen kimondották, hogy a congressus megtartását szükségesnek tartják, a memorandumot elfogadják, de csak módosításokkal. A szövetség megalakítását kívánják, de olyformán, hogy az benn maradjon az Orsz. Egyesület keretében, kívánják, hogy hívassék meg a gyűlésre Batthyány Tivadar gróf is, az új egyesület hivatalos lapjául pedig jelentessék ki az *Állami Tisztviselők Lapja*.

A *tordaiaik* f. hó 12-én tartottak ülést *Körmendy Oszkár* számtanácsos elnöklete alatt. Kijelentették, hogy ha új egyesület lesz alakítva, az csak úgy történhet, hogy az mint az Orsz. Egyesület albizottsága működjön. A Kölbig-féle memorandum-tervezetet fogadják el.

A *pénzügyministeri számvevőség* hitelügyi csoportja f. hó 8-án tartott értekezletet, a melyen kimondották, hogy a *külön* egyesület eszméjét helytelenítik. Nem óhajtják a különválást, hanem épen ellenkezőleg, az összetartást kívánják. Kimondották továbbá, hogy az Országos Egyesületben alakítandó állandó számvevőségi szakosztályra kívánják bizni érdekeik előmozdítását.

Az *alsókubiniak* február 12-én tanácskoztak. Kimondták, hogy külön egyesület alakítását nem tartják szükségesnek.

A *szegediek* f. hó 14-én tartottak ülést, kimondva, hogy a Kölbig tervezetét fogadják el, némi kiegészítéssel. A szövetség helyett az Orsz. Egyesület kebelében alakítandó *szakosztályt* tartják érdeküknek legmegfelelőbb képviselőjének.

Sólyom Felső pénzügyi főtanácsos, lapunknak évtizedeken át hűséges munkatársa, a mozgalomra nézve a következőkben nyilatkozik:

«Bár mindannyian tudjuk és valljuk, hogy a tisztviselőkar csak *egyesült erővel*, az *Országos Egyesület* útján közeledhet céljához, mégis azt tapasztaljuk, hogy egyik-másik szakmakör újban valóságos kedvteléssel munkálkodik azon, hogy az *erőket szétforgácsolja és egyenlenséget, szétvonást keltsen közöttünk* . . . Fájdalmasan érintett a hír, hogy számvevőségi tisztviselőtársaim is a parciais mozgalomban keresik boldogulásukat, sőt egy *számvevői* (!) egyesület alakítását is tervezik . . . Nekem, a ki egy hosszú életem át éltem a számvevőségi szakmakörnek, van tán jogom, hogy becsületes őszinteséggel és nyíltsággal kijelentsem, miként tisztviselőtársaim egy *töredéke* által megindított mozgalmat nemcsak *nem helyeslem*, de *azt elhibáztottnak tartom*. Nem ez az útja a mi boldogulásunknak! . . . A mi pedig egy külön egyesület alakítását illeti: ez meg épen a legszerencsétlenebb gondolat és nekem az a meggyőződés, hogy ezen szándék ellen elsősorban számvevőségi tisztviselőtársaim fognak tiltakozni.»

Ferber Nándor balassagyarmati pénzügyi számtanácsos, a számvevőségi szakmakör régi kipróbált munkása, lapunk szerkesztőjéhez intézett levelében a következőket írja:

«Be nem vallott, de a mellékkörülmények miatt világossá vált célja a mozgalomnak: a számvevőségi tisztviselőket két táborba osztani. Különbséget tenni a régi pénzügyi tisztviselők és a volt vármegyei tisztviselők között; és külön csoportkivánatokat állítani fel. S mert a be nem vallott cél a pénzügyi számvevőségi tisztviselőket súlyosan érinti, mert nem lehet megengedni, hogy az összesség leple alatt egyesek ki nem elégített vágyaikat jogos vagy jogtalan ambíciójukat propagálják, kívánatosnak, sőt szükségesnek tartom, hogy az összehívott értekezleten a régi számvevőségi tisztviselők minél számosabban nemcsak részt vegyenek, hanem hathatóan mutassanak rá arra, hogy öt év alatt mindig a volt vármegyei tisztviselők voltak előnyben a törzstisztviselők felett. A külön egyesület alakításának propagálása nem egyéb okból történik, mint hogy egyesek vezérszerephez jussanak, hogy azzal dicsekedhessenek, hogy az összesség nevében beszélnek, hogy az ő csekély vagy semminemű közreműködésükkel elért eredményekért magukat tömjéneztessek, maguknak nem létező érdemeket vindikálhasanak. A ki a tisztviselők érdekében tényleg működni akar, lépjen be az Országos Egyesületbe, mely az összes tisztviselők érdekeinek előmozdítása céljából alakulván, egy szolgálati ágának sem fogja külön óhajait, jogosult követeléseit figyelmen kívül hagyni. Az erők szétforgácsolásából még sohasem fejlődött erőteljes actio. Széthuzás még sohasem eredményezett haladást. Ebből folyólag én új egyesület alakítását nem helyeselhetem. Itteni kartársaimmal együtt ily irányu szándék ellen tiltakozom.»

Margineantiu Titus pénzügyi tanácsos, Temesvárról a következőket írja nekünk:

«A pénzügyi számvevőségi tisztviselők mostani mozgalmát nem helyeslem. Nem helyeslem azért, mert a Szegeden megtartott országos értekezleten sérelmeinket, különleges óhajainkat már letárgyaltuk, elfogadtuk és megbízást is adtunk a 18-as bizottságnak, hogy azokat egy emlékiratba foglalva, az Országos Egyesület útján az illetékes tényezőkhöz juttassa. Ugy tudom, hogy a 18-as bizottság emlékiratával elkészült és így az újabb mozgalom legalább *ez idő szerint* nem indokolt és egyedüli helyes célja csak az lehetne, hogy az emlékiratot nagyobb számú küldöttség nyújtsa át. A mi a külön egyesület alakítását illeti, erre csak akkor kívánok nyilatkozni, ha a benyújtandó emlékiratnak a f. évben nem volna eredménye.»

Babitzky Lajos pénzügyi számtanácsos Győrött, a következőkben nyilatkozik:

«Nem helyeselhetem kartársaim szeparatiztikus mozgalmát, már csak azért sem, mivel ilyen külön mozgalom során sok olyan igény kielégítése kéretik, mely szorosan nem függ össze anyagi helyzetünk javításával. Hogy ilyen kívánásokkal telített memorandumnak mi szokott a vége lenni, azt a közelmúlt néhány tanulságos esete már megmutatta. Egy külön egyesület alakítását nem helyeslem. Keresem az okokat, melyek ilyen egyesület megalakítását szükségesnek tartják, de nem találom. Az a meggyőződésem, hogy az Országos Egyesület és vele karöltve egy emberöltőn át a mi érdekeinket önzetlenül szolgáló egyetlen szaklapunk, az *Állami Tisztviselők Lapja*, mint sérelmeink és óhajaink leghivatottabb szócsöve, bizonyára képes lesz annyit megeselekedni, mint a mennyit az alakítandó egyesülettől várhatunk.»

Erőssy Dénes szegedi pénzügyi számtanácsosnak hozzánk intézett leveléből a következőket közöljük:

«Helyzetünk javítása a lehetetlen megélhetési viszonyok miatt is égetően szükségessé vált s ha már a folyó évben az állami költségvetésnek teljes készleté miatt nagyobb és mélyreható változást nem is várhatunk, még mindig van egy nyitott ajtó, melyen át nemcsak nekünk, de a többi tisztviselőknél is existenciájuk fentarthatásához nélkülözhetlen segítséget lehet nyújtani s ez a lakáspénzek felemelése, minthogy az e címen adandó pótlékokra ugyanis fel van véve egy csekélyebb összeg, mely a költségvetés megbolygatása nélkül nagyobbítható és tetemesen nagyobb-

bitandó is volna. A teljesen méltányos eljárás pedig tulajdonképpen az lenne, ha az állami tisztviselők a katonatiszti lakberekben részesítenének, mert a jelenlegi helyzetben érthetetlen, miért van pld. Szegeden egy XI. fiz. osztályú tisztviselőnek, ki többnyire nő, 420 korona, az ugyanitt szolgáló és ugyaszólván kivétel nélkül nőtlenségi fizetésű csak egy butorozott szobát bérlő hadnagynak pedig 808 kor. lakpénze! Ezen óriási különbség által a hadnagynak módjában áll fizetését a lakáspénzből pótolni, míg a polgári tisztviselőnek éppen ellenkezőleg, a megélhetésére amugy is elégtelen fizetéséből még a lakására is reá kell fizetnie! Ezen okokból én a mozgalmat helyeslem. De kijelentem egyuttal, hogy ha meg is alakítjuk a külön egyesületet, külön lapra nekünk szükségünk nincs, mert hisz' az *Allami Tisztviselők Lapja* ezentul is ép úgy fogja istápolni a mi érdekeinket, mint eddig s megmaradhatunk mi az Országos Tisztv. Egyesület tagjaiként továbbra is, de a mi külön kívánalmainkat mégis csak inkább a szak-egyesülés viheti előbbre.*

Poroszlay Gyula számvevőségi főnök Debrecenben, a következőket írja:

«A jelenlegi mozgalmat indokoltnak tartom. Külön egyesület alakítását olyformán, hogy az Országos Egyesületből kilépünk, nem tartom helyénvalónak. Annnyit mondhatok, hogy a szomorú előmeneteli viszonyok között, — midőn pedig a hivatali teendők évről-évre szaporodnak szinte a leroskadásig, — az elkeseredés tetőfokán állunk; tehát szükség volna agitációra, hogy e türetlen helyzet valamennyire javuljon. A mostani mozgalom az elkeseredés jajsza.» *

Benkő Gyula a sepsiszentgyörgyi pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőség főnöke, hozzánk intézett levelében a következőket írja:

«Nekünk az idej költségvetés semmit sem biztosít. Schol a világon nincs, hogy 8—10 évi szolgálattal bíró tisztviselők több fizetéssel bírjanak, mint a főnökök, csak nálunk van ilyen eset számtalan. Az ilyen állapotok elkeseredést idéznek elő, de a munkaszertetet soha se fokozzák. A külön szövetség tervezetét nem ismerem, tehát nem is pártolhatom. Különben az Országos Egyesület támogatása nélkül nem tudunk eredményt elérni. De ha kérésünk eredménytelen lenne, kell lenni valakinek, a ki a számvevőségi tisztviselők kérelmét a felszinen tartja.

Sulyok Elek pénzügyi számtanácsos Miskolcon, kijelenti a következőket:

«Külön egyesület létesítését célszerűtlennek látom és feleslegesnek. Nekünk érdekünk megvédése szempontjából csakis egy nagy és erős szervezet nyujthat támogatást, ez pedig csak az «Allami Tisztviselők Országos Egyesülete» lehet. Ezen Egyesület a maga kebelében a számvevőségi érdekek ellátására külön szakosztályt fog most alakítani, a mely szakosztály tárgyalni fogja minden oda intézett kéréseinket és kívánságainkat. Az Egyesület igazgató-választmányában és az elnökségben megvan a garancia arra, hogy a mi szavunk ott, a hol kell és ott, a hol azt az osztó igazság megkívánja, értékkel és súlylyal birjon» . . .

Nagy Ignác pénzügyi tanácsos Nagyváradról, beküldötte hozzánk az ott tartott értekezlet jegyzőkönyvét, kijelentve, hogy ottani kartársai állásfoglalását helyesli és azt magáévá teszi. A nagyváradiak ugyanis a Kölbígféle tervezetet fogadták el, némi módosítással.

Konkoly Ágost pénzügyi számtanácsos Pécsen, következőleg nyilatkozik:

«Részemről a pénzügyi számvevőségi tisztviselők mostani mozgalmát nem tartom helyesnek és célravezetőnek,

* A mi t. kartársunk elkeseredését illeti, erre igazán van oka bővíben. Az ő sorsa szomoruan jelzi kartársai nagy részének helyzetét. A debreceni pénzügyig. mellé rendelt számvevőség élén áll és ennek dacára a IX. fiz. osztály 2-ik fokozatában van (2900 korona). Ez évi augusztus hóban lesz 30 éve, hogy szolgál és most 52 éves. Sor-ában osztoznak: a brassói, dicsőszentmártoni, az egri, az eperjesi, az aradi, a lipótszentmiklósi, a sepsiszentgyörgyi, a zilahi pénzügyigazgatósági számvevőségek főnökei. Számvizsgáló vezető a fogarasi, nagyszőlősi, esztergomi és csikszerepai számv. kirendeltséget, valamint a zalatnai és a sóvári bányaszámvevőségeket és a körmőczi pénzerőhivatal, végül jogügyigazg. számvevőséget. Szerk.

még pedig azon egyszerű okból, mert a szegedi congressus alkalmával a mi specialis érdekeink állandó figyelembe vétele és képviselésére végrehajtó-bizottság lett alakítva. Nézetem szerint tehát helyesebbnek tartanám, ha ezen bizottságot megkérnők, hogy a kérdéses emlékiratot sürgősen juttassa illetékes helyre, mert furcsának találok, hogy egy tekintélyes számu értekezlet bizottságot szervez és választ érdekeinek az előmozdítása és megvédése céljából és be sem várva ennek a működését, már is egy újabb értekezletet akar, elszakadva az Országos Egyesülettől, a melyre előbb a sorsát bízta.»

Chrenko Árpád alsókubini pénzügyi számtanácsos és *Bujnák Andor* számvizsgáló, a következőképen nyilatkoznak a mozgalomról:

«A pénzügyi számvevőségek külön egyesületének alakítását ez idő szerint sem szükségesnek, sem opportunusnak nem tartjuk. Mi a Szegeden tartott congressuson gyűjtött erkölcsi tőkén élünk. Igaz, hogy a lelkesedéssel hozott határozatok foganatba vételéhez hiányzik a congressus lelkesedésének megfelelő buzgalom, de épen ezért az erkölcsi tőkével nagyon, de nagyon takarékoskodni kell. Ha a számvevőségi congressus meg lesz tartva, azon csak a Szegeden kiküldött bizottság memorandumának elfogadásáról lehet szó s akkor ezen eljárásnak is csak az a célja, hogy a szegedi congressus által benyújtott memorandum kedvező elintézése szorgalmaztassék.

Hesvay Fózsef kassai pénzügyi számtanácsos, hosszabb levelben nyilatkozik. Közöljük abból a következőket:

«Véleményem az, melyet itteni tisztviselőtársaim is elfogadtak: hogy a külön egyesülést elfogadjuk, de azzal, hogy az Országos Egyesület rendes szerve legyen és azzal együtt működjön. A mozgalmat helyeslem. Folyó évi január hó 29-én értekezletet tartottunk itt és úgy a magam, mint tisztviselőtársaim nevében arra kértem Kölbígféle Ferenc kartársunkat, mint a 18-as bizottság előadó-ját, valamint az illetékkiszabási hivatal számvevőségi tisztviselőit, hogy teljes egyetértésben állapítsák meg a beadandó kérvényt. Helyeslem azért is a mozgalmat, mert más tisztviselők is tették ezt a congressus óta és idejekorán sokat értek el.»

*

Ezekben ismertettük lelkiismeretes pontossággal, részre-hajlás nélkül, a megindított mozgalomról lapunkhoz beérkezett nyilatkozatokat és jegyzőkönyveket. Konstatálhatjuk azokból:

1. hogy a többség a Kölbígféle Ferenc által készített tervezetet tartja elfogadhatónak, a budapesti fővámpalotából kikerült tervezetet azonban még a tárgyalás alapjául sem fogadja el;

2. hogy a testület állandó képviselését oly módon kívánja megteremteni, hogy az mint az Országos Egyesület szerve működjön.

Miután pedig a hozott határozatokból azt látjuk, hogy az utóbbi pontra nézve számvevőségi t. kartársaink nincsenek kellően tájékozva, talán szolgálatot teszünk a jó ügynek, ha a kibontakozásra, illetve a különböző nézetek egységesítésére nézve az irányt kijelöljük és e részbeni véleményünket rövideden kifejtjük.

Az Országos Egyesületnek az a célja, és ezt az új alapszabálytervezetbe már be is vette, hogy kebelében szakosztályokat létesít. Így külön szakosztály lesz alakítva az adóhivataliak részére, a pénzügyi fogalmazásaiak részére, a számvevőségi tisztviselők stb. stb. részére. Ezek a szakosztályok az Egyesület ügyvezető igazgatójának elnöksége alatt működnek. Alakulnak pedig részben a választmány kebeléből kiküldött tagokból, részben az illető szakmakörből jelentkező, vagy a szakosztály által behívott és erre felkért tisztviselőkből. Ez a szakosztály tárgyalja és állandóan figyelemmel kíséri majd az ő szakmakörébe vágó összes kérdéseket; azokat megvitatja és tárgyalásra készen, javaslat alakjában a választmány elé terjeszti. Azon az

ülésen, a melyen ezek a javaslatok a választmány által tárgyalva lesznek, a szakosztály tagjai is részt vehetnek.

Nos, azt kérdezzük mi most már: kell-e bármely szakmának többé külön Egyesület? És mire való volna megadóztatni a számvevőségi tisztikart az új Egyesület tagsági díjaival, a midőn az Országos Egyesület kebelében is érvényesítheti összes érdekeit! Vajjon nem volna-e helyes és célszerű, egyszerűen kimondani azt, hogy a *congressus kiket akar az Országos Egyesület számvevőségi szakosztályába tagul kiküldeni?* Ezzel a gordiusi csomó ketté van vágva és a testület érdekei is méltóságteljes képviseléstést fognak nyerni.

Ez a mi álláspontunk, melyet ime, szeretettel és kartársi ragaszkodással ajánlunk figyelmetekbe.

A borsodmegyei kör alakuló ülése.

Az állami tisztviselők Országos Egyesületének borsodmegyei köre f. hó 16-án tartotta alakuló közgyűlését mintegy 80—100 tag jelenlétében. Félévi kitaró munka után betetőztük a szép alkotást, a melyet Sulyok Elek pénzügyi számtanácsos ügybuzgalma és fáradhatatlan kitartása hozott létre, mintegy *élő tillakozás* azzal a mozgalommal szemben, a melyet a számvevőségi tisztviselők egy csoportja ujabban megindított.

Az alakuló ülésen *Benedek Sándor* társelnök, *Andor Endre dr.* min. osztálytanácsos és *Csikvári Jákó* is megjelentek, mint az Országos Egyesület képviselői. A megérkezés alkalmával a pályaudvaron *Sulyok Elek* vezetése alatt mintegy 20 tisztviselőtársunk várta a központ kiküldöttéit, meleg üdvözlő beszéddel fogadva az érkezetteket. Innen diszes magánfogatokon (köztük az egyik Kubik Béla főispáné) bevonultak a városba, a közgyűlés színhelyére.

A közgyűlést *Sulyok Elek*, a szervező-bizottság fáradhatlan és a kör alakítása körül igazán elévülhetlen érdemeket szerzett szervezőbizottsági elnök nyitotta meg. Kijelentette, hogy az 1907. évi szeptember 8-án tartott közgyűlés alkalmával már elfogadott alapszabályok jóváhagyva leérkeztek, minélfogva most már a végleges megalakulás következik. Üdvözlő a központ kiküldöttjeit, mely után *Benedek Sándor*, az Országos Egyesület társelnöke emelkedett fel szólásra.

«Hálásan köszönjük — így szólott — a magyar vendégszeretethez és a kartársi érzésnek azokat a megtisztelő megnyilatkozásait, melyekkel önök minket fogadni kegyesek voltak. Mi is szívből fakadó kollegialis üdvözlő hozunk Önöknek, úgy az Országos Egyesület, mint közszereteten álló elnökünk, *Batthyány Tivadar* gróf részéről, a ki megbízott azzal, hogy az ő szívélyes, őszinte üdvözlőjét külön is tolmácsoljam... Szól ezután az Országos Egyesület sikereiről, majd azzal az őszinteséggel, melyet a közpályán zsinórmértéknek ismert el, kénytelen bevallani, hogy ezek a sikerek is csak félsikerek. Az osztrákok már több fizetést kapnak, mint mi; a szolgálati pragmatika pedig még nem törvény s az internatusok tetején még nem látom csillogni a palafedelet. De vannak balsikerek is. A kielégítetlen jogos kívánságok egész tömege. A statusrendezés stagnálása, a nyugdíjtörvény anyagi nyomorúságai, stb., a lakpénz elégedetlensége. Majd így végzi szavait: A mi socialis mozgalmunknak az a jellege, hogy mi nem akarjuk a kormányt legyőzni, hanem *meggyőzni* akarjuk a törvényhozást és az egész közvéleményt arról, hogy a mi ügyünk igazságos, hogy kívánságaink méltányosak és lehetségesek. De viszont mi is elvárjuk a kormánytól, hogy szintén bizalommal viseltessék a mi működésünk iránt. Ez a kölcsönös bizalom és őszinteség teremtheti meg aztán az összhangot, a megelégedést, a sikert, mely nemcsak az állami tisztviselők javára szolgál, de visszahat mindnyájunk szívének legtisztább eszményére: a magyar hazára is.

A közgyűlés zajos helyeslésekkel kísérte *Benedek Sándor* beszédét, végül pedig megéljenezte.

Következett ezután a tisztikar és a választmány megválasztása. Ennek eredménye a következő: elnök lett *Hosszu Gyula* kir. tanácsos, pénzügyigazgató. Társelnökök: *Gálffy Ignác* ker. isk. igazgató; *Sulyok Elek* pénzügyi számtanácsos. Titkár: *Schulcz Gyula* törvényszéki jegyző. Választmányi tagok lettek: *Lehotzky Sándor* törvényszéki elnök; *Balázs Elemér* és *Geöcze Bertalan* törvényszéki bírák; *Rajovszky Gusztáv* ügyész; *Szentmiklóssy Ödön* pénzügyi titkár; *Edelényi Árpád* pénzügyi titkár; *Vass Imre* p. ü. főbiztos; *Kovács Imre* pénzügyi számvizsgáló; *Rozsnyay Károly* főmérnök; *Póka Sándor* állategészs. felügyelő; *Láng Henrik* és *Szerbák Gyula* p. t. főnökök; *Hidvégi Benő* tanfelügyelő; *Kovács Gusztáv* főerdész; *Farkas Árpád* sőtárnok; *Riha Ede* doh. bev. felügyelő; *Klein Gyula* felügyelő.

Hosszu Gyula zajos eljenzés közepette elfoglalja az elnöki széket. Köszöni a kitüntetést és igéri, hogy szívén fogja viselni a kör érdekeit.

Sulyok Elek javaslatára megválasztott tiszteletbeli elnökké *Batthyány Tivadar* gróf és *Benedek Sándor*, tiszteletbeli tagokká pedig: *Andor Endre dr.* és *Csikvári Jákó*. A közgyűlés egyuttal táviratban üdvözölte *Batthyány Tivadar* grófit.

Dr. Andor Endre hosszabb beszédben köszöni meg a kitüntetést. Lelkesítő szavakban vázolja a tisztviselőkar szervezetlenségét azon időkig, míg elkövetkezett az 1901. évi mozgalom. De valójában öntudatra csak a szegedi congressuson ébredett, a midőn függetlenül nyilváníthatta kívánságait. Ecseteli az együttműködésben, az összetartásban levő erőt és üdvözlő a borsodmegyei tisztviselőket, a kik a mai alakuló közgyűlésen épen ennek az összetartásnak adták a jelét. A megválasztást a maga és társai nevében hálásan köszöni.

Mondanunk sem kell, hogy a gyujtó hatású beszédet a közgyűlés zajos eljenzéssel és tapssal honorálta.

Végül *Sulyok Eleknek* köszönetet szavaztak azért az ügybuzgóságért, a melyet mint a szervező-bizottság elnöke kifejtett. Ezt a köszönetet *Sulyok* meg is érdemelte, mert sokat munkálkodott, sokat fáradott, még többet dolgozott.

Az alakuló közgyűlés után bankett volt, melyen igen sokan vettek részt. Az első felköszöntőt a központ kiküldöttéire *Gálffy Ignác* mondotta. Utána *Benedek Sándor* szólal fel. Eljöttem, ugymond, a mi Egyesületünk arany-szájával: *Andor Endre* barátommal és arany-pennájával: *Csikvári Jákóval*, hogy tanui legyünk az önök ügybuzgóságának. Majd *Csikvári Jákó* szólalt fel, éltetve *Benedek Sándort*. Szólottak ezután még *Hosszu Gyula*, *Andor Endre dr.*, *Éva Ernő* a kör ügyésze és *Sulyok Elek*.

Feltűnt itt is, mint másutt, hogy a bíróság sem a közgyűlésen, sem a banketten nem volt képviselve. De a mi még furcsább jelenség: az ottani adótárnok és ellenőr távolmaradásukkal tüntettek...

Egyesületi élet.

× *Az Állami Tisztviselők Országos Egyesülete* szegedi körének választmánya, az elmúlt héten, *Homor István* főrealiskolai igazgató elnöklete alatt ülést tartott. Ott volt az ülésen *Becsey Kálmán* országgyűlési képviselő is. Az ülés első tárgya volt a *Batthyány Tivadart* ért támadás. *Somlyódy István* járásbíró, *Veszprémy Vilmos dr.* tanár, *Becsey Károly* képviselő, *Dögl Adolf* pénzügyigazgató-helyettes és *Valihora István* telekkönyvvezető hozzá-

szólása után egyhangulag a következő határozatot hozták: «Szeretett elnökünket, gróf Batthyány Tivadar Öméltóságát, a lezajlott óbudai képviselőválasztások alkalmával ért méltatlan s durva támadással szemben, az Országos Egyesület igazgató-választmánya által f. év január hó 29-én hozott határozatot a Szegedi Kör választmánya egyhangú lelkesedéssel a magáévá teszi, azzal a hozzáadással, hogy ezt a támadást és az egyesületeinket is ért sértő lekicsinylést elítéli és visszautasítja. A Szegedi Kör választmánya ezt az alkalmat felhasználva, az ügybuzgó és fáradhatlan országos egyesületi elnök iránt érzett őszinte szeretetének és megbecsülésének ezuttal külön is kifejezést ad azzal, hogy egyhangú lelkes határozattal biztosítja a kör szeretetéről, odaadó lelkes támogatásáról és ragaszkodásáról. Egyuttal utasítja a választmány a kör elnökét, hogy ezekről a határozatokról szóló jegyzőkönyvi kivonatot Batthyány Tivadar gróf elnök úr Öméltóságának és az országos központ igazgató-választmányának haladéktalanul küldje meg.» Kimondotta továbbá a választmány és pedig Veszprémy javaslatára, hogy kéressék fel a központ, hasson oda, hogy

1. a katonatisztek fizetése addig ne rendeztessék, míg az állam polgári tisztviselői anyagi helyzetén nincs segítve;
2. hogy a lakberek emelése iránt keresse meg újból a központ a képviselőházat. Becsey Károly képviselő kijelentette, hogy ő szívesen felszólal e miatt a képviselőházban.

× *Az osztrák-magyar tisztviselő-egylet* nagybecskereki takaré- és előlegtársulata f. évi március 1-én tartja az idei rendes évi (XX-ik) közgyűlést Nagybecskereken. Az egylet múlt évi tiszta nyeresége 3642 kor. volt.

× *A Köztisztviselők Nyugdíjpótló- és Segélyző-Egyesülete* Szukováthy István állami számvevőszéki tanácsos elnöke alatt igazgatósági ülést tartott, mely leginkább az 1907. évi zárszámadással foglalkozott. Az igazgatóság örömmel állapította meg ennek a fiatal egyesületnek nagyarányú fejlődését. Alig másfél év alatt vagyona 545 ezer koronát ért el s ebből magára a nyugdíjpótló főosztályra több, mint 517,000 korona esik. A tagok részére biztosított évi nyugdíj összege 548,600 koronát, a biztosított évi özvegyi nyugdíjak összege 271,000 koronát és a biztosított évi neveltetési járulékok összege 60 ezer koronát tett ki. Tagdíj bevétele a nyugdíjpótló főosztályban 115,535 korona volt. Temetkezési főosztálya hasonlóan szép fejlődést mutat, pedig az egyesület a folyó évben temetési segélyül 6360 koronát s fennállása óta nem egészen két év alatt 47 esetben 11,140 koronát fizetett ki. Az igazgatóság matematikai szakközegével elkészítette ez alkalommal az alapszabályai szerint 3 évenként összeállítandó matematikai mérlegét is, melynek alapján megállapítható, hogy az egyesület annak a kötelezettségnek, melyet tagjai, ezek özvegyei és árváival szemben magára vállalt, feltétlenül és teljesbiztossággal tud eleget tenni, sőt némi fölöslege is marad. De igazolja ez a matematikai mérleg még azt is, hogy az egyesület tagdíjai helyesen, a tényleges szükségletnek megfelelő összegben vannak megállapítva. Végül nagy örömmel vette tudomásul az igazgatóság Ébersz Károly ministeri tanácsos, egyesületi alelnök ama bejelentését, hogy az egyik állami hatóság 128 havidíjas alkalmazottát 90,000 korona évi nyugdíjalappal az egyesület kötelékébe felvételre.

× *Az Állami Tisztviselők Székesfehérvári Köre* az elmúlt héten tartotta tisztújító közgyűlését Turián József kir. tanácsos, pénzügyigazgató elnöklésével. Imre Lajos dr. pénzügyi titkár indítványára egyhangulag megválasztották elnökké Turián Józsefet, alelnökké Kelemen Béla főreáliskolai igazgatót, titkárrá Bruzsa György dr. pénzügyi titkárt. Pénztárnok Komáromy Mátys lett.

VEGYES.

* **A rovancsolásokról** lapunkban megjelent közleményekre újabb felszólalást kaptunk *Varga Ferenc* m. kir. adótárnoktól. Hogy a pénztári kezelés fokozottabb ellenőrzése céljából a rovancsolások szaporítottassanak és ez alkalommal az összes számadási naplók lezárassanak, nem tartja célravezetőnek, de sőt csak felesleges időpazarlásnak. Majd így folytatja:

«Részemről az ellenkező rendszert látom helyesnek. Apasztani a rovancsolások számát az eddigi helyett kettőre, vagy talán egyre, de ennek a két, illetve egy rovancsolásnak oly szakszerűen és behatóan s a m. kir. adóhivatal tisztviselőinek igénybe vétele nélkül fogantatosítottak kellene lennie, hogy az adóhivatal ügyködése minden téren s irányban világosan álljon a rovancsoló biztos előtt. S míg az ilyképpen fogantatosított rovancsolás mellett a hivatal tisztviselői is nyugodtan végezhetnek a megjelenő felekkel való vagy egyéb rendszeres dolgukat, addig a rovancsolást eszközöző kiküldöttek is háborítatlanul végezhetnek teendőiket úgy a pénz megszámlálása, mint a naplók bezárása s a főkönyvek stb. mikénti vezetésének átvizsgálása körül. A nagyobb szabású pénztárvizsgálaton kívül természetesen tartom s e tekintetben Schnébli Károly pénzügyi segédtitkár uralteljesen egyet értek, a pénz- és anyagkészletnek időnkinti megvizsgálását a naplók lezárásának mellőzésével, csupán a pénztári állapot kimutatás, valamint a házi anyagnaplók ez alkalommal történő lezárása alapján. A mi végül az adóhivatalok főnökeinek a pénzkezelés alól való felmentését illeti, ennek fontosságát eléggé hangoztatni nem lehet; mert, a mint a tapasztalat is igazolja, a pénzkezelés és az egyébként is reáért köteles munkaköre mellett fizikai lehetetlenség tőle elvárni azt, hogy minden irányban a hivatal tisztviselőinek tevékenységét s munkáját részleteiben ellenőrizze, de sőt képtelen még arra is, hogy az elkészült havi számadásokat, vagy egyéb kimutatásokat, melyek aláírás végett hozzá csak az utolsó pillanatokban kerülnek, csak futólag is elbírálhassa helyességük tekintetében.»

* **Az osztrák adóhivatali tisztviselők** újabb kérelemmel fordultak több osztrák országgyűlési képviselőhöz, sürgetve anyagi helyzetük, nevezetesen pedig az előléptetési viszonyok javítását. Ebben a kérelemben, ha nem is kifejezetten, de lényegileg sürgetik az automatikus előléptetési rendszer behozatalát. Kívánják ugyanis, hogy a gyakornok, 4 évi szolgálat után kineveztessék tisztviselővé a XI. rangosztályba; a XI. rangosztálybeli adótiszt 6 szolgálati év után menjen elő a X-be; a X-ben levő újabb 7 év után a IX-be, a IX-ben levő 8 év után végre a VIII-ik rangosztályba. (Ausztriában ugyanis nem fizetési-, hanem rangosztály létezik.)

* **Biráink nemzeti viseletben.** A polgári perrendtartási javaslat legutóbb közre lett adva. Ennek egyik §-ában kurtán ez foglaltatik: az igazságügyminister elrendelheti, hogy a bíróság és az ügyészség tagja, hivatali működésükben, hivataluk magyar jellegét kifejezésre juttató birói öltönyt viseljenek. — Meg van tehát a mód arra nézve, hogy az igazságszolgáltatás papjai, magyar nemzeti öltönyben végezhessék funkciójukat.

* **A lakberek elégtelensége** újabb meg újabb mozgalmak forrása. Nagyváradon levő tisztviselőtársaink is reménylették, hogy Nagyvárad az I-ső lakbérosztályba lesz sorozva. De miután erre nézve a f. évi költségvetés reményt nem nyújt, a város maga sürgeti most a kormányt, hogy eziránt valamit tegyen. A legutóbbi közgyűlés ugyanis kimondotta, hogy felterjesztést intéz a kormányhoz és azt küldöttségileg juttatja a pénzügyministerhez.

* **A lugosi állami tisztviselők** nevében, Országos Egyesületünk megbízásából, az elmúlt héten kézbesítette a szegedi congressus memorandumát *Gidófalvy Béla* p. ú. számtanácsos az ottani képviselőnek, *Popovics György* dr. nak.

* **Az adóhivatali segéd** elnevezés eltörlését nem egyszer sürgettük, sőt illetékes helyen ezt a kérdést élő szóval is előhoztuk. Örömmel tapasztaltuk, hogy az illetékes körök ma már nem idegenkednek a helytelenül alkalmazott cím eltörlésétől és nincsen kizárva, hogy a rendes évi költségvetés keretében fognak ezen a bajon segíteni. Miután azonban ez még korán sem befejezett dolog, nem fog ártani, ha Palkovits János m. kir. adóhivatali segéd fel-szólalását közléstesszük. Szól pedig az a következőképen: «Valahányszor az adóhivatali tisztviselők fizetés- vagy status-rendezése került szönyegre, az intéző köröknek nem kevés gondot okoztak az *adósegédek*, mert a status keretében nem tudták megtalálni azt a helyet, mely őket megillesse. Legtöbbször azután e fejtörő gondokon úgy estek keresztül, hogy az adósegédeket egyszerűen preterálták. Mondani is fölösleges, hogy ezt a mellőzést kizárólag elnevezésüknek köszönhetjük, mert hiszen a szolgálatra csakugyan nem mondható kedvező körülménynek, ha ők oly hivatalnál vannak alkalmazva, a hol a főtisztek egyikét rangban és fizetésben megelőzik. Ideje tehát, hogy szakítsunk azzal a rég elavult fölfogással, mely szerint egy adóhivatalnál csak egy és pedig csak az lehet az ellenőr, kinek kezeire az ellenzárók kulcsai bizatnak. De hogy egy tisztviselő csak azért ne lehessen ellenőri rangban, mert az ellenzárók kulcsai nem nála vannak, azt elhíttetni ma már nem lehet. Miért viselhet a számvevőségnél egy hivatalban 5-6 tisztviselő is ellenőri rangot, holott itt csakugyan nincs mit és kit fő- és ellenzárniuk. Sorsunk intézőitől egy kis jó-akaratot kérünk és a gordiusi csomó megoldva lesz: töröl-tessék az adósegédi elnevezés s az új decretumban adó-ellenőr kifejezés irassék. Ily módon egyszerre megszűnik az anomalia, a számadói minőségen csorba nem esik, maradván a rangidősb ellenőr a felelős számadók egyike és végül: nem lesz kényszerítve senki, hogy pusztán az üres ellenőri címért 200-300 koronás költséggel az ország egyik részéből a másikba vándoroljon, honnét családi körül-ményeire való tekintettel csakhamar — mint a tapasztalat bizonyítja, ismét 200-300 koronás költséggel visszajöjjen... adóhivatali segédnek. *Palkovits János*, m. kir. adóhivatali segéd.

* **Az állami számvevőszék** elnöke Torma György és Kovács Jenő állami számvevőszéki számvizsgálókat a VII. fizetési osztályba, állami számvevőszéki titkárokká; Nádasí Gusztáv állami számvevőszéki számvizsgálót pedig ugyancsak a VII. fiz. osztályba állami számvevőszéki fő-számtanácsossá nevezte ki. — *Torma György* 1879 óta áll az állami számvevőszék szolgálatában. 1881-ben számtiszt, 1890-ben számvizsgáló lett. Közel 18 évi számvizsgálói szolgálat után érte el a titkárságot. *Kovács Jenő* a mármaros-szigeti adófelügyelőnél kezdette a szolgálatot 1880-ban. Egy évre rá adótiszt lett és 8 éven át a pénztári szolgálat körül működött. 1889-ben lett számtiszt és 1893-ban számen-ellenőr a pénzügyminisztériumban. Onnan került az állami számvevőszékhez 1894-ben, a mely évben számvizsgáló is lett. — *Nádasí Gusztáv* 1887 óta van állami szolgálatban. 1884-ben számtiszt lett a fővárosi pénzügyigazgatóság számen-vevőségénél, majd 1890-ben az állami számvevőszékhez került számtisztí minőségben. Itt fokozatosan előlépven, 1894-ben számvizsgáló s legutóbb főszámtanácsos lett.

* **A pénzügyi fogalmazási kar** országos congressusá-nak költségeihez újabbán a balassagyarmati, a löcsei, a kassai, a tordai, a nagybecskereki, a besztercebányai, a szegedi, a nagyszabenyi és a pozsonyi pénzügyigazgatóságok fogalmazási kara járult hozzá.

* **Szolgálati jubileum.** *Rémes I. József*, a zsolnai magy. kir. posta- és távirtdahivatal vezetője, e hóban ün-nepelte közszolgálati működésének 25-ik évtordulóját. Tiszt-társai és jóbarátai ez alkalomból közvacsorát rendeztek, a melyen számos felköszöntőkben méltatták a jubiláns hivatalos és társadalmi téren kifejtett működését.

* **A m. kir. adóhivatalok köréből.** Azokból a ki-nevezésekből, a melyekről lapunkban már szólottunk, a követezők váltak ténynyé: *Molnár Sándor* abrudbányai II. oszt. adótárnok kinevezetett I. osztályúvá Marosvásár-helyre; *Csighi Endre* buziásfürdői ellenőr Szinyérváraljára

adótárnokká, *Vigh Ferenc* vasvári I. oszt. ellenőr ugyanoda II. oszt. adótárnokká; *Hollandai Pál* márm.-szigeti segéd, ellenőrré a hajdusoboszlói adóhivatalhoz; *Vengrinovits Ede* tokaji ellenőr, adótárnokká lett kinevezve Varannóra.

* **A pénzügyigazgatás köréből.** *Andorko Tamás*, az új lipótszentmiklósi pénzügyigazgató tiszteletére a mis-kolci pénzügyigazgatóság, a mellé rendelt számvevőség és az adóhivatalok, bucsuestélyt rendeztek. A díszes estélyen Andorko barátai és tisztelői is részt vettek. A bucsuzás meglehetősen szeretettel éltették a távozó jó barátot és kollegát. Mire jelen soraink napvilágot látnak, Andorko már átvette új hivatalának a vezetését.

* **A pénzügyi számvevőségek köréből.** *Sólyom Jenő* pénzügyi főtanácsos nemrégiben helyszíni vizsgálatot tartott a szegedi pénzügyigazgatóság mellé rendelt számen-vevőségénél. A minister most rendeletet intézett a szegedi pénzügyigazgatósághoz, a melyben elismerését és meglege-dését fejezi ki *Erőssy Dénes* számtanácsosnak, *Száva Péter* és *Vincze Aladár* számvizsgálóknak, valamint *Mayer Gyula* számellenőrnek szolgálati kötelmeik pontos és fáradhatlan teljesítéséért.

* **Fürdő-kedvezmények.** Az állami tisztviselők, al-tisztek és szolgák, valamint azok közvetlen családtagjai részére a következő fürdőkedvezmények vannak fentartva: Fenyőházán. Kizárólag a földmiv. ministerium fenhatósága alá tartozó állami tisztviselők részére egy-egy ágygyal felszerelt két lakoszobának egy havi időtartamra terjedő díjtalan használata. — Fenyőházán és Tátralomniczon. Állami tisztviselők, valamint azok közvetlen családtagjai a fürdő- és idénydíjakból 25% mérséklésben részesíttetnek. — Herkules-fürdőn. A XI.-VII. fiz. osztályokba tartozó állami tisztviselők, altisztek, nyugdíjasok s ezek özvegyei, valamint közvetlen családtagjai ingyen lakás és fürdés, valamint zene- és gyógydíjmentességben részesülhetnek. Ezen kedvezmények csakis a gyógykezelést igénylő tényleges betegek és legfeljebb egy kísérőjük részére, egy szobának négy hétre való igénybevételére engedélyeztetnek. Az ingyen lakásban részesülők a takarításért és ágynemű használatáért naponként és fejenként 60 fillért fizetnek. Ingyen fürdő, gyógy- és zenedíjmentesség, lakáskedvezmény nélkül nem engedélyeztetik. — A gyógyulást kereső állami szolgák és azok családtagjai az «Erzsébet» szegényházban nyerhetnek elhelyezést. — Vizaknán. Ingyenes vagy kedvezményes lakás egyáltalában nem engedélyeztetik. XI. és VII. fiz. osztályokba tartozó állami tisztviselők, altisztek és szolgák, valamint azok közvetlen családtagjai ingyen fürdés, vala-mint zene- és gyógydíjmentességből álló fürdőkedvezményt nyerhetnek. A nyert kedvezmények csakis a vizaknai fürdő-felügyelőség által kiállított arcképes igazolványok alapján vehetők igénybe. A kedvezmények iránti kérvények orvosi bizonyítvánnyal felszerelve folyó évi március 31-ig a föld-mivelésügyi ministerhez nyújtandók be s azokban szabato-san kiteendő, hogy folyamodó melyik fürdőben, mely időben és milyen időtartamra óhajtja a kedvezményt igénybe venni.

* **Nyugdíjazások.** Nyugdíjaztattak: *Sirchich László* posta- és távirtdafőtiszt, *László József*, *J. Kaiser Mihály* posta- és távirtdatiszt, *Sántha István* tordai m. kir. sőbányahivatali mázsatiszt, 65 éves korában, 23 évi szol-gálat után nyugdíjaztatott.

* **Halálozások.** *Benedek Lajos* m. kir. nyug. vám-főtiszt, 65 éves korában Kőpecen meghalt.

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos: **Csikvári Jákó.**
(Lakás: Maglód, Pestmegye.)

A Tokaji Bortermelő Társaság szállít Tokajból

20^{pala} 7^{literes} TOKAJI szamorodni BORT 28^{koro-} náért,
3 éves

ládában, bérmentve a megrendelő vasuti állomására.

Franklin-Társulat nyomdája. (Budapest IV., Egyetem-utca 4. sz.)